

ಸಂತಾನಹರಣ ಚಿಕ್ಕೆಗೂ ಮುಂದಾಯಿತು. ದುರ್ಭಲವಾದವನ್ನು, ಮುದಿಯಾದವನ್ನು ದಯಾಮರಣಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಜನರ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಯಿತು. ದಯಾಳುಗಳು ಮಂದಿಂದ ಬಂದರೆ, ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ದತ್ತು ತೇಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಿಟ್ಟಿತು. 2018ರ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದ ಪ್ರಾಣಷ್ಟಿಯರು 7000 ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ದತ್ತು ತೇಗೆದುಕೊಂಡರು. ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿ ಕುದುರೆಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಡಾಲರ್‌ನಂತೆ ಅನುದಾನ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದ ದೊಡ್ಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ 27 ಸಾವಿರ ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಜಾಗೀರೆ, ಉಳಿದವು? ಸನೆಟ್‌ನ ಅಯ್ಯವ್ಯಯ ಸರಿದೊಗುಸುವ ಸಮಿತಿ 2019ರಲ್ಲಿ 35 ದಶಲಕ್ಷ ಡಾಲರ್ ಅನುದಾನಕ್ಕೆ ಶಿಥಾರಸು ಮಾಡಿತು. ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ, ‘ಅವನ್ನ ಕೊಲ್ಬೆಡಿ, ಅದಮ್ಮು ಸಂತಾನಹರಣ ಚಿಕ್ಕೆಗೆ ಅಡ್ಡತೆ ನೀಡಿ’ ಎಂದು ಕೀರ್ತನಾತ್ಮ ಹೇಳಿತು. ಈಗ

ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೆತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳ ಪರವಾಗಿ ನಿಲಿತೆ. ‘ನಾವು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್‌ಗಳ್ಳಿ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಿವ್ಯ ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳ ಆವಾಸವನ್ನೇ ನಾಶಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಿದ ದನ ಮೇಯಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಿರಿ. ಇದು ಅನ್ಯಾಯ, ಪ್ರಜಾಗಳ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಚೆಲ್ಲಾಟೆ’ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರೆತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅರೋಪ.

ಕಾಡು ಹಂಡಿಗಳು ಹೊಲಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ದಾಂಡಲೆ ನಡೆಸುವುದು ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ದೃಶ್ಯ. ಅನೇಕ ಗಡ್ಡೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಬೆಳೆ ನಾಶಮಾಡುವ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಎಷ್ಟಿಲ್ಲ? ವಿಶೇಷವಂದರೆ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳಿಂದ ಇಂಥ ಮಹಾಪರಾಧಗಳು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು ದೊಡ್ಡವು. ಸಾವಿರಾರು ಏಕರೆ ವ್ಯೂಹಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ.

ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಮೇಯ್ಯ ಅಲ್ಲಿನ ದನಗಳಿಗೆ, ಕುರಿಗಳಿಗೆ ಮೇಯ್ಯ ಕೆಳ್ಳಿತ್ತಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗದ ದೂರು? ದೈರಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸುವುದು ಎಂಬುದು ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಎಲ್ಲಿದ್ದವು ಕಾಡು ಕುದುರೆ?

ಅದೇ ಈಗ ಅಸಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಯಾವುದು ಕಾಡು ಕುದುರೆ? ಸಾಕಿದ ಕುದುರೆಗಳೇ ಕಾಡಿನ ಪಾಲಾಗಿ ಮಂದಿ ಅವೇ ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳಾಗಿವೆಯೇ? ಅಥವಾ ಸಾಕಲು ಬಗ್ಗದ ಕುದುರೆಗಳು ಮೂಲತಃ ಕಾಡಿನ ಆವಾಸದಲ್ಲೇ ಬದುಕಿ, ಬಾಳಿ ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳಾದುವೆ? ಒಂದಂತೂ ನಿಜ ಇವುಗಳ ವಂಶವಾಹಿಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಇವಕ್ಕೆ ರಕ್ತಸಂಬಂಧವಿದೆಯೆಂದು ಜೀವಿ ವಿಜಾನಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೆರಡರ ನಡುವೆ ಕಾಡುವ ಕೆಲಸವಾದರೆ ಸಂತಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಲೆಕ್ಕಿದಲ್ಲಿ ಈ ಕುದುರೆಗಳಾದ್ದು ಒಂದೇ ಜಾತಿ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಿ ಫೋಟೋದಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು.

ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳ ಚಲನಚಿತ್ರ ಅನ್ಬಾಂಡೆಡ್

ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರೈಮೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ದೊಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರ ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಉದಾರಿ ಜನ ದತ್ತು ತೇಗೆದು ಸಂಪರ್ಕಸಬಾರದೆ ಎಂದು ಬೋ ಮಾಸ್ಟರ್ ಎಂಬ ತಜ್ಜ ಯೋಜಿಸಿದ. ಆತ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ. ಅವಾಗೆ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ರ ತೇಗಿಯಲು ಯೋಚಿಸಿದ್ದ. ಆಗಾಗೆ ಪದವಿ ಮುಗಿಸಿ ಹೊರಬಂದಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಯುವಕರನ್ನು ಹಿಡಿದು 16 ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳಿಂದಿಗೆ ಈ ಭೂಪ ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟ. ಮೆಕ್ಕಿಕೋ ಗಡಿಯಿಂದ ತೊಡಗಿ ಕೆನ್ದಾದ ಗಡಿಯಿವರೆಗೆ ಸಾಗುವ ವ್ಯಯಾಣದ ಕಥೆ. ಸುಮಾರು 5 ಸಾವಿರ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್‌ ಪ್ರಯಾಣ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಎತರುತೋಡರುಗಳು. ಎಲ್ಲೋ ಸ್ನೇಹಿನ್ ಸ್ನಾನಿನ್ ಪಾರ್ಕ್, ಗ್ರಾಂಡ್ ಕ್ಯಾನಿಯನ್, ಗ್ರೇಡ್‌ಇಯರ್ ಪಾರ್ಕ್ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಾಯಿಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿನ ದೃಕ್ಕೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕ್ಯಾಪ್ಮೇರಾ

ಕೆಳ್ಳಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ವೀಕೆರಿಗೆ ತಲಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಭಾರಿ ಸ್ಟಿಷ್ಟೆನ್ ಬರೆದಿದ್ದ, ಅದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದ. ಫಿಲೀಪ್ ಬಾರಿಬ್ರೂ ನಿದೇಶನದ ಹೋಣ ಹೋತ್ತ. ಈ ಚಿತ್ರ ಬ್ರಿಟಿಷ್ 2015ರಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡಿತು. ವಿಶೇಷವಂದರೆ ಚಿತ್ರಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ರೆಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮೂಲೋದ್ದೇಶ ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಜನ ಪ್ರೀತಿಸಲೆಂದು ನೀಡುವ ಸಂದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಚಿತ್ರದ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಸಂತರೆ ಅಮೆರಿಕದ ಜನ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳ ದತ್ತು ತೇಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕ್ರೂ ನಿಂತು ಸುಧಿಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದೊಂದು ಸಾಹಸ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಣ ಪ್ರತಿಯೆ ಅಪ್ಪುತ್ತೆಮೆ ಚಿತ್ರ ಎಂದು ಹೀವಲ್ಸ್ ಬಾಯ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮೋಸ್ ಅಡ್ಡಿಪರ್ಸ್ ಫಿಲಂ ಪ್ರಸ್ತು ಇದ್ದೆ ಸಂದಿತು. ಬಹುಜಾ ಕಾಡು ಕುದುರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ವೊದಲ ಚಲನಚಿತ್ರ ಇದು.